

edu *magazin*

CJELOVIT PRISTUP OBITELJIMA I POJEDINCIMA

Stiže ljeto, ali s njime i jedna opasnost

Znate li što je "sharenting"?

Aktivnosti s vodom

Priroda je baza najzanimljivijih dječjih aktivnosti

UKLJUČUJEMO ČITATELJE

Podijeli svoje igre iz djetinjstva

*“Ni riječi pred
veličanstvom
mora,
pred modrim
šumom
vječnosti.”*

Dragutin Tadijanović

RIJEČ UREDNIŠTVA

Dragi čitatelji, kako koračamo prema ljetu, donosimo vam poticaj na prisjećanje i promišljanje igara vašeg djetinjstva.

U tu svrhu možete putem anonimne rubrike podijeliti svoja sjećanja s

čitateljima. *Dunja Kutleša* upravo podsjeća koje su to igre koje nikada ne valja zaboraviti, jer imaju toliko benefita za dječji razvoj.

Je li ljetno samo razbibriga ili trebamo osvijestiti i potencijalne opasnosti koje to doba nosi sa sobom?! Više pročitajte u osvještavajućem članku *Mie Žilić*.

Ne znate što biste djeci ponudili za igru? Pogledajte oko sebe i posegnite za jednim od najjednostavnijih, a najzanimljivijih rješenja

- aktivnosti vodom, o čemu vam detaljno piše *Iva Baldo Karlić*.

Tea Resanović pripremila je novu audio problemsku priču koju možete slušati s djecom te zajednički prorađivati tematiku.

Izveštaj s prezentacije o samoregulirajućem ponašanju pripremila je *Nataša Trebotić*.

Podsjetnik na snage i sposobnosti djece od najranije dobi donosi

Monika Maslač s člankom "Uče li male bebe?"

KONTAKT

urednistvo.edumagazin@gmail.com

MJESEČNI MAGAZIN

Sljedeći broj izlazi u kolovozu 2023.

VIŠE O SVIM AUTORIMA UNUTAR MAGAZINA
MOŽEŠ SAZNATI [OVDJE](#)

edu**magazin** 1

UREDнице

Mia Žilić

Tea Resanović

Od malena
MIA ŽILIĆ

anonimno za čitatelje

4

MOJA OMILJENA IGRA IZ DJETINJASTVA JE...

anonimna rubrika za čitatelje

6

ZAKORAČIMO U LJETO IGRAMA IZ PROŠLOSTI

Dunja Kutleša
@riznica_malih_radosti

odgojno-obrazovno

12

STIŽE LJETO, A S NJIME I JEDNA OPASNOST...

Mia Žilić
@od_malena_

VODA KAO OSNOVA LJETNIH AKTIVNOSTI ZA DJECU

Iva Baldo Karlić

16

odgojno-obrazovno

20

AUDIO PROBLEMSKA PRIČA

Tea Resanović
@tea_edulist

22

SAMOREGULIRAJUĆE PONAŠANJE

Nataša Trebotić
@KreativnaPedagoginja

28

UČE LI MALE BEBE?

s. Monika Maslač
@s.monika_smi

MOJA OMILJENA IGRA IZ DJETINJASTVA JE...

ANONIMNA RUBRIKA
NADOPIŠI SVOJU
OMILJENU IGRO

PROČITAJ OMILJENE IGRE ČITATELJA I NADOPIŠI SVOJU:

ZAKORAČIMO U LJETO IGRAMA IZ PROŠLOSTI

Autorica: Dunja Kutleša
mag. praesc. educ.
@riznica_malih_radosti

U predškolskom razdoblju dijete postaje sposobno primati i reproducirati vanjske utjecaje govorom, pokretom, pjesmom, oponašanjem, a vrijeme mu je ispunjeno igrom i stalnim oponašanjem članova sredine u kojoj živi.

Danas živimo u vremenu kada većina djece ne može zamisliti dan bez računala, mobitela i video igrica pa se nadam da ćemo ovim igrama o kojima ću pisati **potaknuti djecu i roditelje da osnaže sjećanja na djetinjstvo te se poigraju s djecom kako bi ove igre ostale i u dječjim srcima.**

Cilj nam je očuvati i njegovati stare i zaboravljene dječje igre i brojalice te skupne igre s pjevanjem. Ove igre izuzetne su za dobrobit djece. Njima potičemo razvoj psihomotornih sposobnosti u složenim vještinama kroz igre, razvoj kooperativnosti i suradništva u skupnom radu i igri, kreativnost, stvaralački potencijal, uspostavljanje, razvijanje i održavanje kvalitetnih odnosa djeteta s drugom djecom, konstruktivno rješavanje konfliktnih situacija.

Kraj u kojem se nalazimo i grad u kojem smo rođeni bogati su tradicijom i kulturom. Pružaju priliku da se na ispravan način kod djece sačuva sjećanje na prošlost putem osobnog odnosa prema tome.

Ledene babe

Igra ledene babe zanimljivija je verzija igre lovača.

Pravila: Jedno dijete proglasi se ledenom babom i lovi druge igrače. Kada ih dotakne oni se moraju "smrznuti" tj. ostati na istom mjestu. Igra završava kada se svi smrznu ili se jedan od igrača tri puta smrzne i odmrzne. Posao smrzavanja ledenoj babi otežavaju igrači koji nisu zaleđeni: oni mogu odleđivati svoje smrznute kolege (fotografija u nastavku).

Izvor: Privatna arhiva uz privole roditelja

Crna kraljica 1,2,3

Pravila: Dijete koje ima ulogu crne kraljice okrenuto je leđima prema drugim igračima, a nakon što izgovori "Crna kraljica jen, dva, tri" naglo se okreće prema svojim prijateljima. U trenutku kada se izgovara ta jedna rečenica igrači trebaju doći što bliže kraljici, a moraju stati kada se ona okrene. Ako se netko još miče kada se kraljica okrene ispada iz igre, a igra završava kada netko dođe do kraljice. Da bi bilo zanimljivije kraljici možete izraditi krunu.

Izvor: Privatna arhiva uz privole roditelja

Igra dan-noć

Igra dan noć nevjerojatno je jednostavna.

Pravila: Jedno dijete je "šef" i ostalima govori kada je dan, a kada je noć. Kada je dan igrači moraju ustati, a kada je noć moraju čučnuti. Kada krivo čučnu ili ustanu - ispadaju, a pobjednik je onaj koji zadnji ostane.

Care, care, gospodare koliko je sati?

Ova igra sigurno ima desetljeća iza sebe.

Sjećate se pravila i one strepnje samo da ne budu mravlji koraci?

Pravila: Za ovu igru treba najmanje troje djece ili odraslih.

Jedan je car, stoji podanicima okrenut leđima i odgovara na pitanje na sljedeći način (x je broj koraka):

X mravljih koraka (stopalo ispred stopala)

X mišjih koraka (mali koraci)

X mačjih koraka (srednji koraci)

X konjskih koraka (veliki koraci)

Igrači se izmjenjuju, a pobjednik je onaj tko prvi dođe do cara. Igrači mogu i mijenjati glas pa je igra zanimljivija jer ih car ne raspoznaje, a može ih i zeznuti i upropastiti ih tako da ih vrati na početak uz odgovor: "Pao sat u bunar".

Igra školice

Može se igrati svugdje gdje ima krede i malo betona po kojem se može crtati. Nacrtaju se kvadrati i obilježe se brojevima od 1 do 8 pa se na njih baca kamenčić. Kamenčić mora pasti prvo na polje 1, pa 2, pa 3... tako do 8. Kada padne na neko polje igrač mora na jednoj nozi odskakutati do 8 i vratiti se do 1, ali tako da ne dodiruje granice polja ni kamenčiće. Kada dobro odskače do svog polja s kamenčićem uzima ga sebi.

Igra sve dok ne pogriješi, a tada je na redu drugi igrač sa svojim kamenčićem. Školica je igra stara kao i škola, a kako bi bila zanimljivija djeca su često dodavala nova pravila poput "idemo sad skakati samo na desnoj, samo na lijevoj ili naizmjenično".

Gumi-gumi

Igra je koja je uključivala jednu običnu rastezljivu gumu, a obično su je igrale djevojčice. Takvu gumu prije 20, 30 godina svi su imali kod kuće jer su svi sami nešto šivali i popravljali. Gumi-gumija je bilo u niz varijanti i naziva, a ako ste imali sestričnu iz nekog drugog grada ili mjesta shvatili ste da se ona igra sasvim drugačije.

Bez obzira kako se zvala varijanta preskakanja elastične gume u vašem susjedstvu, pravila su više manje bila ista:

Trebalo je najmanje tri igrača: dvoje je držalo oko struka gumu na određenoj visini, a jedan je "radio".

Postojali su određeni pokreti od 1 do 10 koje je trebalo izvesti.

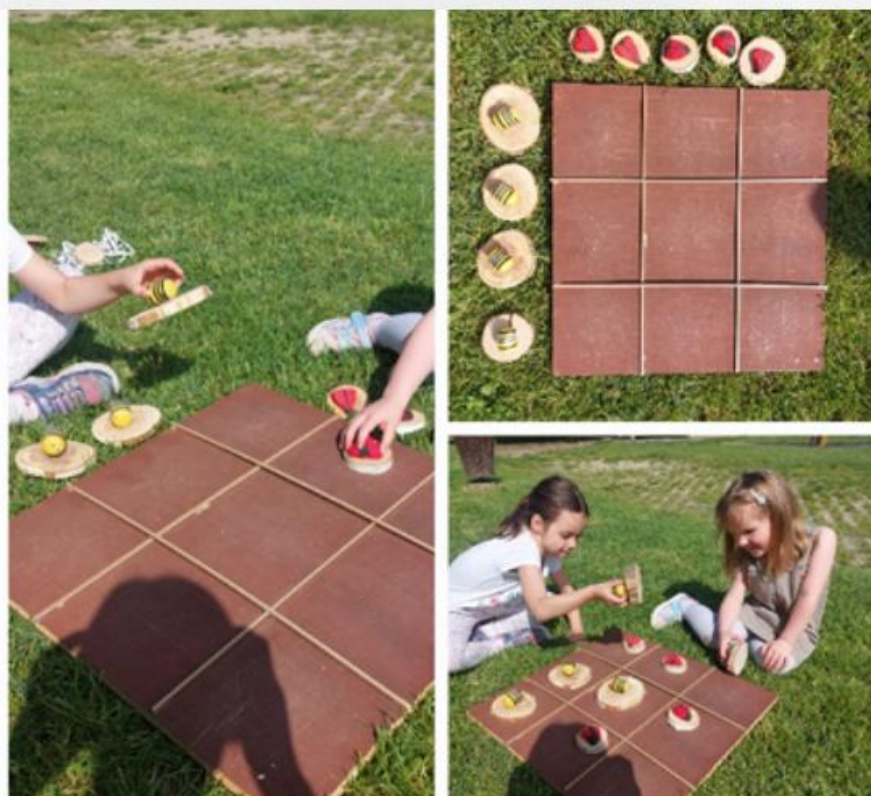
Izvor: Privatna arhiva uz privole roditelja

Igra graničara

Ova igra bila je rezervirana za slijepe ulice s puno djece koja su imala kedu i loptu.

Pravila su jednostavna: na granicama se nalaze graničari koji gađaju djecu u sredini loptom. Kada ih pogode, oni izlaze iz polja i sa strane nastavljaju gađati one koji su ostali u polju.

Križić-kružić

Izvor: Privatna arhiva uz privole roditelja

“Ljeto je idealno vrijeme za upoznavanje djece s ovim starim dobrim igrama. Pogotovo ako klinci provode vrijeme s prijateljima na dječjem igralištu. Ako im ne pokažete kako se igra, neće ni saznati.”

Dunja Kutleša

STIŽE LJETO, A S NJIME I JEDNA OPASNOST...

ODGOJNO-OBRAZOVNO

Autorica: Mia Žilić
mag. praesc. educ.
@od_malena

Iako pomalo senzacionalistički, ovaj naslov nije *clickbait*. Naime, kako dolaze ljepši i topliji dani, tako sve više obitelji boravi kraj mora, rijeka i jezera. Opuštena je atmosfera, dječica se kupaju, skupilo se društvo i toplo vam je u srcu. Želite zabilježiti trenutak, mobitelom uslikate nekoliko fotografija i podijelite ih na društvenim mrežama.

Pitate se: "Da, i?" - shvaćam.

Toliko je postalo uobičajeno vidati fotografije djece na društvenim mrežama da pojedinci više ne promišljaju o tome što će objaviti u smislu "Što ima veze što je moje dijete na fotografiji?". I to je, dakako, osobna odgovornost i odluka pojedinca.

No ono na što želim apelirati jest, ako ste već odlučili da vam je prihvatljivo objavljevati fotografije svoje djece čak i ako su oni premali da bi vam dali privolu ili svjesno to odobrili, obratite pozornost na izdanja u kojima se dijete nađe u trenutku fotografiranja.

Postoji engleski izraz za učestalo roditeljsko objavljevanje fotografija djeteta na internetu, a naziva se *sharenting*.

Konkretno, za vrijeme ljeta, nerijetko se objavljuju fotografije djece s plaže na kojima su djeca potpuno gola. Također se objavljuju fotografije u kupaćim kostimima, u pelenama i za vrijeme odvikavanja od pelena gdje se opet djeca fotografiraju razodjevena ili u uporabi tute i slično.

Da bi se поближе upoznali s ovom temom, klikom na [ovaj link](#) možete poslušati live na temu sharentinga koji sam na Instagramu održala s Antonellom iz Roditelja sa svrhom, a ukoliko želite saznati više, klikom na [ovaj link](#) možete zatražiti edukaciju na istu temu koju sam održala za EduList. No da se vratimo na temu...

Zašto se preporučuje ne objavljivati fotografije djece?

- Prije svega, dijete je u većini slučajeva premalo da bi dalo pristanak ili čak i da da pristanak, ne mora biti **dovoljno svjesno** razmjera interneta te koliko se brzo i daleko informacije o njemu/njoj mogu proširiti.
- Svaka objava o djetetu predstavlja jedan **digitalni otisak** na društvenim mrežama. Učestalim objavljivanjem kreira se velika kolekcija podataka o djetetu koja čini njegov/njezin digitalni identitet. To znači da jednog dana, kad dijete poželi samo voditi svoje društvene mreže, neće imati priliku predstaviti se u svjetlu u kojem bi želio/la u tom trenutku jer će podaci o njemu/njoj već postojati na internetu.
- Osim toga, čak i kad imamo "razabranu" publiku odnosno znamo tko nam je prijatelj ili pratitelj i s kime dijelimo svoj sadržaj - i dalje ne znamo **gdje objavljene fotografije mogu završiti**. To može krenuti naivno iz prosljeđivanja screenshotova "Ajme, vidi što je slatka beba.", ali i iz drugih, nama nepoznatih razloga. **Nažalost, postoje ljudi čija je zadaća skidati fotografije djece s interneta.**
- Također, postoji opasnost od **tzv. digitalne otmice** gdje se radi o preuzimanju djetetovih fotografija i identiteta te predstavljanju djeteta kao vlastitog iako nije ili u drugom slučaju, kao žrtvu neke problemske situacije ili bolesti s ciljem skupljanja sredstava. Uz to, kontinuirano objavljivanje daje detaljne podatke o smjeru kretanja djeteta, informacije o tome kako provodi svoje vrijeme, što (ne) voli, s kime se (ne) druži te kako i gdje ga/ju pridobiti bez prisutnosti odrasle osobe.
- Osim razloga iza kojih stoji oprez od opasnih situacija, važno je osvijestiti da djetetu fotografije neprimjerenog tipa mogu nekad u **budućnosti škoditi**, biti izvor izrugivanja vršnjaka, eventualnog odbijanja stipendije ili poslodavca - jer danas na jedan klik gumba, možemo puno saznati o osobi.

Više sam o svemu tome podijelila u dva ranije navedena linka pa vas svakako pozivam da to istražite, no ono što mi je važno sad uputiti jest da promislite o razlozima zbog kojih eventualno objavljujete fotografije djeteta (ili poznajete nekog tko objavljuje pa što mislite zbog čega to radi).

Ako se ipak odlučite objavljevati fotografije djece:

- neka to bude na način da im se ne vidi lice
- da ih nitko od nepoznatih ljudi ne može prepoznati na ulici
- objavljujte vrlo rijetko bez vidljivih detalja ili previše informacija
- neka dijete bude odjeveno i u prikladnoj situaciji koja ne narušava njegov integritet niti ga na ikoji način sramoti

“Ovog ljeta, podijelite svoje sretne trenutke s ljetovanja s bližnjima, ali svakako prvenstveno zaštitite svoju djecu od objavljivanja razodjevenih fotografija.”

Mia Žilić

Više edukativnih tema pronađi na mom instagramu i blogu.

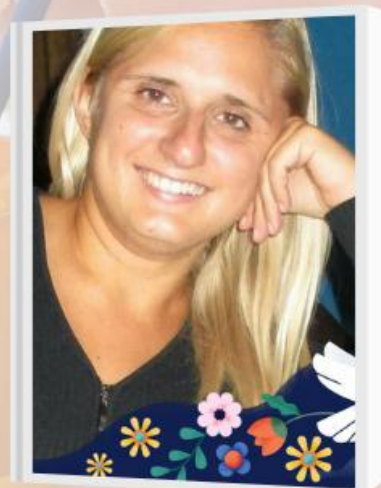

VODA KAO OSNOVA LJETNIH AKTIVNOSTI ZA DJECU

ODGOJNO-OBRAZOVNO

Autorica: Iva Baldo Karlić
mag. paed.

Stiže nam dugo, toplo ljeto. Vrijeme kada je većina nas opuštenija, vrijeme kad završava nastava, a i vrtićka djeca odlaze na godišnje odmore. Neki putuju na more, neki ne. Idealno je vrijeme za olakšati ljetne vrućine brojnim aktivnostima s vodom.

Dječja fascinacija vodom je velika. Ljeto je, vruće je, a bez obzira na to gdje ste, voda je nadohvat ruke. Aktivnosti vezane uz vodu moguće su u dvorištu, na terasi, na moru, doma... Voda je materijal s kojim djeca inače vole istraživati te djeluje opuštajuće i smirujuće na njih. Voda je predmet dječjeg interesa, njegove želje i potrebe da ju istraži, dovede u vezu s raznim predmetima, da istraži sebe u interakciji s vodom. Djeci je privlačna jer je neoblikovana, podatna i istodobno umirujuća tvar s kojom je moguće djelovati na različite načine i s raznim drugim predmetima i materijalima.

U nastavku donosim nekoliko primjera aktivnosti s vodom koje se provode u našem vrtiću, ali i neke koje sam provela kod kuće sa svojom djevojčicom i koje su se pokazale kao pun pogodak. Osim što su zabavne, korisne su i za razvoj motorike, samostalnosti i životno-praktičnih aktivnosti.

PRANJE IGRAČAKA

Lavor ili kadnicu napunite vodom i ubacite plastične igračke. Možete dodati krpicu ili spužvicu i kroz igru dijete će oprati igračke.

ISTRAŽIVANJE PROTOČNOSTI VODE

Ukoliko ste u mogućnosti nabavite nekoliko PVC cijevi i veću plastičnu posudu. Cijevi pričvrstite uz ogradu tako da jedan kraj završava u plastičnoj posudi. Ubacite pokoji lijevak i razne posudice (npr. mali čajnik, zaljevaču). Dijete neka nalijeva vodu u cijevi pomoću raznih posudica i proučava protočnost vode. U nekim trgovinama se mogu naći već gotovi stolici sa preprekama za proučavanje protočnosti vode.

PLUTA ILI TONE?

U veću posudu ulijte vodu i razne predmete - igračke, posudice, voće i sl. Razgovarajte s djetetom što pluta, a što tone.

PREBACIVANJE PREDMETA IZ VODE U VODU

Napunite dvije posude s vodom te u jednu posudu ubacite manje predmete. Dajte djetetu žlicu, sito, spužvu, zaimaču, čašu te neka pokušava prebaciti sve te manje predmete u drugu posudu i natrag.

POTAPANJE

U posudu s vodom ubacite razne manje predmete, a dijete neka ih polijevanjem pokuša potopiti.

VODENI PIŠTOLJ

Na stol ili zidić posložite predmete poput praznih limenki i plastičnih boca, a djetetu dajte pištolj napunjen vodom te neka pokušava sa određene daljine mlazom vode srušiti limenke i boce.

PRETAKANJE

Posložite na stol plastične čaše i posude raznih veličina, a djetetu dajte plastični vrč pun vode te neka toči i pretače vodu u čaše i posude. Ukoliko prolije, nemojte ga grditi, već ga potaknite da još vježba.

Izvor: Canva

ŠARENA VODA

Ulijte vodu u više plastičnih posuda. U svaku posudu ulijte nekoliko kapi tempere ili prehrambenih boja kako bi voda u svakoj posudi poprimila različitu boju. Dijete neka žlicom uzima vodu iz jedne posude i prebacuje u drugu promatrajući kako se miješaju boje.

SLIKANJE VODOM

Dajte djeci čiste kistove ili valjke za farbanje, odvedite ih na terasu, balkon, dvorište i dajte im da ih umaču u kantu s vodom. Neka vodom crtaju razne predmete i oblike. Kasnije mogu promatrati kako nacrtani likovi nestaju dok se podloga suši.

ŠARENI LED

Obojite vodu jestivom bojom ili sokom, zamrznite ju pa šarene kockice leda ubacite u posudu s vodom. Dijete će moći dodirivati led, primati ga u ruku i osjetiti koliko je hladan, loviti ga nekom žlicom i promatrati kako se otapa i pušta boju u vodu. Šareni led može se iskoristiti i za crtanje po papiru.

Izvor: Canva

RIBOLOV

Dijete neka nacрта šarene ribice na debljem papiru. Izrežite ribice kojima na usta zakvačite spajalicu. Stavite ih u posudu pa dajte djetetu štap za pecanje (potreban vam je štapić, tanka špaga i magnet) i neka peca ribice.

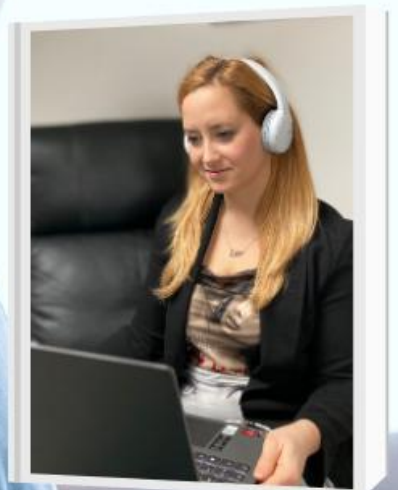
Brojne primjere aktivnosti s vodom možete pronaći i na Pinterestu, a ponekad se jednostavno možete prepustiti u igru s djetetom te se gadati vodenim balonima i špricati vodom. Nadam se da ćete tijekom ljeta iskoristiti neku od ovih ideja te se zabaviti!

AUDIO PROBLEMSKA PRIČA ZA DJECU

ODGOJNO-OBRAZOVNO

Autorica: Tea Resanović
mag. paed.

@tea_edulist

Problemska priča olakšava djeci proradu određenih situacija, događaja, osjećaja i promišljanje o mogućim rješenjima situacija.

Preporuka je priču slušati, bez potrebe da se gleda ekran.

Priča se može puštati kao priča za laku noć, za opuštanje ili kao priča kada želimo s djetetom razgovarati o određenim situacijama ili ga/ju potaknuti na dodatno promišljanje, prilikom čega priča može služiti kao vanjski faktor potpore odraslima da započnu razgovor ili da dodatno prorade s djetetom temu.

Priča je posvećena mom kumčetu.

Audio intro i dizajn: Canva

Tekst i glas: Tea Resanović

KLIKNI ZA SLUŠANJE AUDIO PRIČE

SAMOREGULIRAJUĆE PONAŠANJE

ODGOJNO-OBRAZOVNO

Autorica: Nataša Trebotić
prof. pedagogije i hrv. jez. i knjiž.
@KreativnaPedagoginja

PRIKAZ STRUČNOG PREDAVANJA U DJEČJEM VRTIĆU MARJAN U SPLITU (OBJEKT KORALJ)

SAMOREGULACIJA EMOCIJA

Nedavno sam bila na divnom i vrlo korisnom predavanju stručnih suradnica u Dječjem vrtiću Koralj u Splitu. Imam potrebu s vama podijeliti informacije koje sam saznala o ovoj vrlo važnoj temi. Dva su razloga zbog kojih sam željela sudjelovati na ovom predavanju. Naime, kao majka dvoje djece smatram da moram uvijek učiti o roditeljstvu, a kao pedagoginja vjerujem u kontinuirano stručno usavršavanje. Iako sam neke od činjenica već čula, bilo mi je jako drago podsjetiti se na njih i ovo mi je predavanje dalo vjetar u leđa da nastavim s razumijevanjem sebe i pozitivnim samoprihvatanjem. Naučilo me i nekim novim spoznajama i terminima, a o tome više u nastavku.

Što je to samoregulacija?

Ona je naime vrlo **složen neurološki proces** i odvija se na više razina. Isto tako samoregulacija je adaptacijski proces odnosno **sposobnost da se dijete suoči s izazovima i stresom**. Utječe na većinu razvojnih ishoda; odnose s vršnjacima, sliku o sebi, socijalnu kompetenciju i empatiju. Podrazumijeva i sposobnost reagiranja na signale koje nam tijelo šalje; kontrola sfinktera, gladi, umora, unutarnje boli i sl.

Čimbenici koji utječu na razvoj samoregulacije su temperament i emocionalna klima u obitelji.

Temperament je naime biološki urođen, te određuje intenzitet reakcije, upornost i slično, dok se emocionalna klima u obitelji odnosi na kvalitetu braka, temperament roditelja, roditeljsku samoregulaciju i stilove odgoja.

Još jedan važan pojam je i **EMPATICKO REFLEKTIRANJE** koje mijenja našu komunikaciju i vježba se. Osim što se koristimo "ja porukama", mi zapravo kontroliramo vlastite emocije ne dopuštajući da nas preplave.

Što postizemo empatičkim reflektiranjem?

U razumijevanju toga pojma pomoći će nam primjeri;

Npr. **Vidim da se jako želiš igrati s tim.**

Mi zapravo prihvaćamo ono što drugi ljudi (u u ovom slučaju djetete) osjećaju, to tada i naglasimo. Ponekad je potreban samo tzv. medvjedi/jaki zagrljaj da se djetete umiri.

Kad smo pokazali prihvaćanje djetetove želje, krenemo postavljati granicu - npr. **Razumijem te i prihvaćam, ali ne odobravam postupke vikanja, bacanja po podu i sl.**

I na kraju dajemo izbor što može raditi umjesto toga. Uvijek je krajnji cilj da dobijemo povjerenje djeteta, ali i da se zna tko je roditelj, a tko djetete. Iskreno, ja kao roditelj nisam baš za prijateljstvo odnosno za popustljivi odgoj bez postavljanja granica. Naime, i istraživanja pokazuju da su djeca popustljivih roditelja sklona razvijanju različitih autodestruktivnih i ovisničkih ponašanja.

INVALIDACIJA - kad ne uvažavamo djetetove emocije pa kažemo npr. **"Nemaš se zbog čega uznemiravati, nemoj biti ljut - nije on to tako mislio, nemoj biti tako osjetljiv, sve si umislio, nije to tako strašno prestani cmizdriti"** itd.

Ovakvo ponašanje prema djeci emocionalno je štetno i opasno jer ih uči da su njihove emocije krive ili loše, suviše ili pretjerane, da ih se treba sramiti i potiskivati ili pak da ih treba intenzivno iskazivati. Jer potisnuti i ignorirani osjećaji ne nestaju nego se povećavaju i manifestiraju na druge načine. U slučaju neposluha djece zaboravljamo da im je potrebna utjeha, a ne kazna te često reagiramo samo na površinsko ponašanje.

- Važnije pitanje je *Koja je dječja potreba iza ovog ponašanja, što nije zadovoljeno?*
- Važno je i odgovoriti na sljedeća pitanja; *Kako smo mi odgajani? Jesmo li uopće u djetinjstvu smjeli biti ljuti?*

Naime, kad smo ljuti često osjećamo druge osjećaje uz ljutnju. U podlozi bijesa su često nesigurnost, krivnja, ljubomora, strah, zabrinutost, tuga, sram, odbačenost, sram, frustriranost, uvrijeđenost, osamljenost...

Izvor: Canva

Razgovarali smo i o tome zašto nas uznemiruje neprimjereno ponašanje djeteta. Naime ono može pokretati naše osobne osjećaje krivnje, poticati nas da preispitujemo vlastito roditeljstvo te ponašanje djeteta možemo shvatiti osobno pa mislimo da se dijete ljuti na nas, da smo mi odgovorni za njegov ispad bijesa i sl.

Zaključili smo da je ono što nam pomaže u samokontroli ljutnje u momentima dječjeg tantruma sljedeće:

1. Prepoznavanje osjećaja
2. Imenovanje osjećaja
3. Povezivanje situacija i osjećaja
4. Povezivanje osjećaja i ponašanja
5. Povezivanje situacije i misli
6. Povezivanje misli, osjećaja i ponašanja

Za kraj predavanja stručne suradnice su navele igre koje mogu pomoći da potaknemo razvoj samoregulacije:

- Staklenka afirmativnih citata,
- Vodene fantazije,
- Kutija briga,
- Lov na emocije
- Double Doodle play (Braingym igra)
- Igre ritma
- Pijesak
- Ivica, Marica
- Semafor
- Kornjača
- Jenga, kocke
- Igra 5 osjetila
- Simon kaže...
- Glazbene stolice
- Zamrzni se

Vjerujem da se uvijek može raditi na sebi i na svom profesionalnom razvoju. Isto tako moramo učiti i uvježbavati upravljanje emocijama i komunikacijske vještine.

Rad na sebi nikada ne prestaje!

Stoga vas pozivam u avanturu permanentnog samorazvoja. Ukoliko vam na tom putu pomogne i ovaj članak iznimno sam radosna zbog toga.

*“Suosjećanje i
tolerancija nisu
znak slabosti
nego znak
snage.”*

*Tenzin Gyatso,
14. Dalaj Lama*

UČE LI MALE BEBE?

ODGOJNO-OBRAZOVNO

Autorica: s. Monika Maslač
mag. praesc. educ.

@s.monika_smi

Što i na koji način uče djeca? Što uopće znači pojam učenja? Kada govorimo o učenju, vjerojatno nam prvo pada na pamet slika školskih klupa, olovaka i bilježnica, učitelja koji stoji pred pločom te mnoštva malih glava koje pažljivo slušaju svog učitelja. No, **učenje** se danas ipak potpuno drugačije shvaća. Ono **nije pasivno primanje znanja, nego aktivno izgrađivanje**. Prema tome, kada se govori o najmlađim sudionicima procesa učenja, o djeci rane i predškolske dobi, potrebno je postaviti pitanje na koje konkretne načine oni uče? Odgovor na pitanje je vrlo jednostavan: **uče kroz svaki tren svoje svakodnevice, uče promatrajući i čineći, uče kroz igru**.

Dijete uvijek uči kroz igru. Njegova je najvažnija aktivnost upravo igra. Zbog toga je potrebno osigurati kvalitetne uvjete kroz koje će imati mogućnosti nesmetano istraživati. Nije potrebno nametati temu i smjer njegovim interesima, već pratiti prirodne interese i u skladu s njima osigurati poticaje koji će podržavati djetetovu znatiželju i omogućiti razvoj sposobnosti. Kako i Montessori pedagogija naglašava, **djetetu treba pomoći „da samo učini“**. Tek će mu vlastito iskustvo ostaviti trag koji će kasnije jasno prepoznati i nadograđivati.

Ono što je u procesu učenja i rasta djeteta osobito značajno je učenje kroz **model odrasle osobe** koju ima pred sobom. Iako odrasli često toga nisu svjesni, djeca upijaju svaki njihov pokret, gestu, riječ te ih usvajaju i odražavaju kroz igru ili svakodnevnu komunikaciju. Zbog toga je potrebno obratiti pažnju na pitanje kakav model djetete ima pred sobom? Je li odrasla osoba zrela i kompetentna, može li pružiti adekvatna ponašanja i odgovore na dječja ponekad i neizrečena pitanja? Prvi model od kojega djetete uči je njegov roditelj: otac i majka. S obitelji u prvim godinama života ono provodi najviše vremena. Uči osnovne reakcije na emocije, osnovna ponašanja, prve riječi.

Topla i podržavajuća **obiteljska okolina** omogućit će kvalitetno učenje i sazrijevanje. Osim roditelja, bitna je i šira obitelj i okolina u kojoj se dijete kreće. Neizostavan čimbenik je, nadalje, predškolska ustanova u kojoj je **odgojitelj osnovni model djetetova učenja**. On treba biti zrela i profesionalna osoba koja će svoja znanja i iskustva i vještine usmjeriti na dobrobit djetetova razvoja. Suradnja s roditeljima pomoći će u usklađivanju odgoja i otkrivanju potreba i mogućnosti svakog pojedinog djeteta.

Osim odgojiteljeva stava, ponašanja, odnosa prema djetetu i suradnje s roditeljima, važno je istaknuti i **prostor kao trećeg odgojitelja**. Odgojitelj je taj koji djetetu treba omogućiti nesmetano kretanje kroz prostor te dovoljan broj kvalitetnih poticaja i aktivnosti koje će pobuditi njegovu želju za istraživanjem. Poticaji trebaju biti raznovrsni, privlačni i funkcionalni, ali prvenstveno sigurni za dijete kako se ono ne bi ozlijedilo. Dijete će samo izabrati područje koje ga privlači te ga na svoj način otkrivati.

S obzirom na spomenute sastavnice djetetova učenja, može se zaključiti da je to vrlo složen i dugotrajan proces kojemu dijete ipak s lakoćom pristupa. Ono svijet promatra kroz igru i kroz svoj jednostavan pogled te upija sve što oko sebe zamjećuje. **Uloga je odraslih i odgojitelja da poštuju i omogućuju taj proces te od djece uče kako je najjednostavnije učiti!**

Izvor: Privatna arhiva uz privole roditelja

Izvor: Privatna arhiva uz privole roditelja

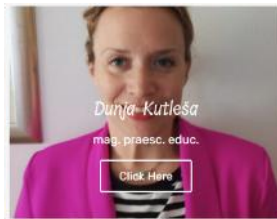

EDUMAGAZIN

Home - eduMagazin

VIŠE O AUTORIMA

Dunja Kutleša
mag. praesc. educ.

[Click Here](#)

Maja Rušev
mag. soc. št. ped. | eduBlogger, projekt "Situativna roditelja"

[Click Here](#)

Maja Žilič
mag. praesc. educ., Montessori pedagoginja, dopolnilni študijski svetnik, eduBlogger

[Click Here](#)

Kristina Tauzer
AM-certificirana Montessori asistentica za učenje D-3-6-9-12-15-18-21-24-30-36-42-48-54-60-66-72-78-84-90-96-102-108-114-120-126-132-138-144-150-156-162-168-174-180-186-192-198-204-210-216-222-228-234-240-246-252-258-264-270-276-282-288-294-300-306-312-318-324-330-336-342-348-354-360-366-372-378-384-390-396-402-408-414-420-426-432-438-444-450-456-462-468-474-480-486-492-498-504-510-516-522-528-534-540-546-552-558-564-570-576-582-588-594-600-606-612-618-624-630-636-642-648-654-660-666-672-678-684-690-696-702-708-714-720-726-732-738-744-750-756-762-768-774-780-786-792-798-804-810-816-822-828-834-840-846-852-858-864-870-876-882-888-894-900-906-912-918-924-930-936-942-948-954-960-966-972-978-984-990-996-1000

[Click Here](#)

Eva Horvat
univ. bacc. praesc. educ.

[Click Here](#)

Jana Harapin Gajec
mag. psih. št. educ. pred. časop. prof. pedagogije, mindfulness HALP praktičarka

[Click Here](#)

Josipa Periš
mag. praesc. educ.

[Click Here](#)

BE ORIGINAL
LUKA ART

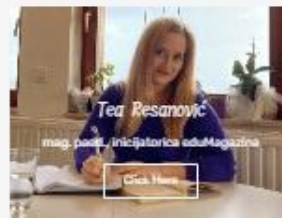
Maja Lancarič
mag. med. lab. diag.

[Click Here](#)

s. Monika Maslač
mag. praesc. educ.

[Click Here](#)

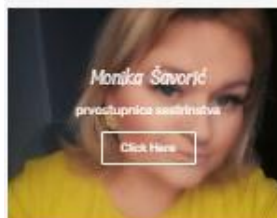
Tea Resanović
mag. psih. | inicijatorica eduMagazina

[Click Here](#)

Ana Marija Horvat
mag. soc. št. natk. atopičarske

[Click Here](#)

Monika Šavrič
privatna učiteljica kreativne

[Click Here](#)

Lea Vutaklija
mag. psih. educ. | učiteljica joge

[Click Here](#)

Nataša Maček
mag. praesc. educ., volonterka

[Click Here](#)

Vesna Cerovec
mag. praesc. educ., Baby sign, odprta igra, integrativna pedagogija, integrativna pedagogija

[Click Here](#)

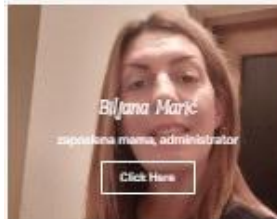
Sara Kozjak Dragojević i Mia Radović
edukativna i logopedinja

[Click Here](#)

Nataša Trebotič
prof. pedagogija, hri i knje. NLP praktičarka, medijatorica

[Click Here](#)

Biljana Marić
zaposlena mama, administrator

[Click Here](#)

Nikolina Šopić
mag. praesc. educ.

[Click Here](#)

Ana Bekić Karić
pedagoginja, mentorica

[Click Here](#)

